

Sygn. akt **XXVII Ca 544/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Ada Sędrowska

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2017r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. P.**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 18 sierpnia 2016 r., sygn. akt II C 3399/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I w zakresie zasądzonych odsetek ustawowych, w ten tylko sposób, że zasądza je od dnia 6 listopada 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty jako odsetki ustawowe za opóźnienie, oddalając powództwo co do odsetek ustawowych od dnia 19 sierpnia 2013 roku do dnia 5 listopada 2013 roku;
2. oddala apelację w pozostałym zakresie.

SSO Ada Sędrowska

Sygn. akt XXVII Ca 544/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 sierpnia 2015 roku K. P. wniosła o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 5 511,10 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Kwoty tej dochodziła tytułem odszkodowania za niewykonanie umowy przewozu lotniczego.

(...) Spółka Akcyjna w W. wniosły o oddalenie powództwa w całości i zasądzenia od K. P. kosztów procesu, zaprzeczając, by powódka wraz z rodziną stawiała się na odprawę w dniu 18 sierpnia 2015 roku na lot (...) obsługiwany przez (...) (nr rejsu (...)), w czasie wskazanym przez faktycznego przewoźnika. Ponadto Spółka zanegowała wysokość dochodzonego odszkodowania.

Wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie zasądził od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz K. P. kwotę 4.311,67 zł z odsetkami ustawowymi za okres od dnia 19 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, w pozostałej części oddalił powództwo i zasądził od (...) S.A. na rzecz K. P. kwotę 697,64 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od tego orzeczenia wniosła pozwana spółka, zaskarżając wyrok w części tj. w zakresie pkt. 1. Skarżąca zarzuciła wyrokowi:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 471 k.c. poprzez jego zastosowanie i uznanie, że pozwana nie wykonała zobowiązania umownego z własnej winy, podczas gdy w rzeczywistości do odmowy przyjęcia na pokład doszło wskutek zawinionego zachowania powódki polegającego na zbyt późnym stawieniu się do odprawy pasażerskiej;
2. naruszenie przepisów prawa procesowego mającego istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 505⁷ § 1 k.p.c. i oddalenie wniosku pozwanej o zmianę trybu postępowania z uproszczonego na zwykły, pomimo, iż sprawa ma charakter zawiły i wymagała dokonania czynności procesowych dopuszczalnych jedynie w trybie zwykłym, tj. m.in. przypozwaną podmiotu trzeciego;
3. naruszenie przepisów prawa procesowego mającego istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 195 k.p.c. w zw. z art. art. 45 konwencji o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego sporządzonej w M. w dniu 28 maja 1999 r. („konwencja montrealaska”) poprzez oddalenie wniosku pozwanej o przypozwanie spółki (...) Inc. z siedzibą w S., pomimo, iż uprawnienie do przypozwaną wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa i mogłoby się w znacznym stopniu przyczynić do dokonania przez Sąd prawidłowych ustaleń;
4. naruszenie przepisów prawa procesowego mającego istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i tym samym wadliwe, tj. sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ustalenie przez Sąd I instancji, że w przedmiotowej sprawie pozwana bezpodstawnie odmówiła powódce i jej rodzinie przyjęcia na pokład, podczas gdy z dokumentów wynika, że powódka nie stawiała się w przewidzianym czasie do odprawy pasażerskiej;
5. naruszenie przepisów prawa procesowego mającego istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów w postaci zeznań świadków i przesłuchania strony, a tym samym stwierdzenie, że powódka stawiała się do odprawy punktualnie, podczas gdy prawidłowa ocena tych okoliczności winna prowadzić do ustalenia, że powódce odmówiono wstępu na pokład samolotu z uwagą na stawienie się do odprawy po jej zamknięciu.
6. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i zasądzenie odsetek od dnia 19 sierpnia 2013 r. podczas gdy powódka nie wykazała daty doręczenia pozwanej wezwania do spełnienia świadczenia, co oznacza, że odsetki winne być liczone od dnia wytoczenia powództwa.

Powołując się na wskazane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Z uwagi to, że przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym, stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku ograniczono do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Apelacja skarżącej zasadna jest tylko w niewielkiej części.

Dokonując oceny zarzutów apelacji, w pierwszej kolejności, Sąd Okręgowy poddał rozważaniom te zarzuty, które dotyczyły naruszenia prawa procesowego, w tym naruszenia art. 505⁷ § k.p.c. w art. 195 k.p.c. w zw. z art. 45 konwencji montrealaskiej.

Zarzuty te są nieuzasadnione. Zgodnie z art. 505⁽¹⁾ pkt 1 przepisy o postępowaniu uproszczonym stosuje się do roszczeń wynikających z umów, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza dziesięciu tysięcy złotych (w

brzmieniu obowiązującym na dzień złożenia pozwu). Nie ma wątpliwości, że roszczenie z jakim wystąpiła powódka przeciwko pozwanej spółce, wynikało z umowy przewozu jaką strony zawarły w dniu 28 lutego 2013 roku, przy czym wartość przedmiotu sporu określono na 5512 złotych. Sprawa mogła być więc rozpoznana zgodnie z przepisami działu VI kodeksu postępowania cywilnego. Postępowanie to przewiduje pewien rygoryzm i ma przebiegać szybko, bez zbędnych komplikacji procesowych, tak by możliwe było rozpoznanie sprawy na jednym posiedzeniu. Z tego też powodu ustawodawca wyłączył w postępowaniu uproszczonym niektóre z przepisów postępowania zwykłego i zakazał zmian przedmiotowych i podmiotowych powództwa (art. 194-196 i art. 198 oraz art 75-85) oraz ograniczył możliwość wniesienia powództwa wzajemnego. Zabezpieczeniem na wypadek, gdyby rygory obowiązujące w postępowaniu uproszczonym okazały się zbyt surowe jest, powołany w apelacji, art. 505⁽⁷⁾ k.p.c., który pozostawił uznaniu sądu możliwość pominięcia przepisów działu VI jeśli sprawa okaże się szczególnie zawiła lub gdy jej rozstrzygnięcie wymagać będzie wiadomości specjalnych, czyli opinii biegłego. Skarżąca zarzucając naruszenie tego przepisu powołała się na zawiły charakter sprawy, wskazując, że wszelką dokumentację i wiedzę co do okoliczności faktycznych związanych ze zdarzeniem stanowiącym źródło roszczeń powódki miał faktyczny przewoźnik, czyli (...). Stanowiska pozwanej nie można podzielić.

Doktryna wskazuje, że sprawa jest zawiła, gdy występują w niej poważne zagadnienia jurydyczne albo też gdy jest skomplikowana pod względem stanu faktycznego np. wniesienie powództwa wzajemnego albo zarzutu potrącenia, precedensowy charakter sprawy, liczne, trudne do przeprowadzenia i oceny dowody, konieczność korzystania z pomocy sądowej, konieczność ustanowienia kuratora dla strony nieznanej z miejsca pobytu, element zagraniczny itp. Co istotne jednak, powołany przepis wymaga zawiłości szczególnej, co oznacza, że problemy prawne i trudności stanu faktycznego muszą mieć charakter wyjątkowy, ponadprzeciętny.

Takie okoliczności nie wystąpiły w przedmiotowej sprawie. Roszczenie z jakim wystąpiła powódka nie dotyczyło szczególnych zagadnień prawnych, sprawa nie była skomplikowana ani pod względem jurydycznym, ani faktycznym. Postępowania dowodowe sygnalizowane przez strony nie było rozbudowane, ograniczało się do przesłuchania kilku świadków i powódki oraz dokumentów, które strony złożyły do akt. Te które miały pochodzić od osób trzecich, Sąd Rejonowy pozyskał zgodnie z wnioskiem pozwanej (pismo (...)) z dnia 22 lutego 2016 roku).

Nie było także uzasadnienia dla pominięcia przepisów o postępowaniu uproszczonym z uwagi na wniosek pozwanej o przypozwanie (...), (...), z siedzibą w S.. Pozwana uzasadniając wniosek o przypozwanie powołała się na art. 45 Konwencji o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego sporządzonej w M. w dniu 28 maja 1999 r. („konwencja montrealaska")

Jak właściwie wskazał Sąd Rejonowy przepisy tego aktu nie miały zastosowania w niniejszym postępowaniu. Konwencja reguluje bowiem zasady odpowiedzialności przewoźników w wypadku śmierci lub uszkodzenia ciała pasażera, w razie zniszczenia, utraty lub uszkodzenia bagażu oraz w przypadku szkody wynikłej z opóźnienia w przewozie lotniczym, jej przepisy nie regulują odpowiedzialności przewoźnika za szkody powstałe na skutek niewykonania umowy. Stąd też nie było podstaw do stosowania art. 45 konwencji w przedmiotowej sprawie.

Niezasadny jest również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił okoliczności faktyczne, opierając się na dowodach przeprowadzonych w sprawie. Sąd dowody ocenił zgodnie z regułą art. 233 § 1 k.p.c. dokonując swobodnej oceny, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Pozwany nie wykazał, posługując się argumentami jurydycznymi, że Sąd Rejonowy naruszył ustanowione w art. 233 k.p.c. zasady oceny wiarygodności i mocy dowodowej dowodów, tj. przekroczył granice swobody wyznaczone logiką, doświadczeniem życiowym, zasadami nauki bądź nie dokonał wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, pomijając część dowodów zgromadzonych w sprawie. Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne zaskarżonego wyroku w całości podziela, czyniąc je podstawą rozważań.

Zasadnie Sąd Rejonowy ustalił, że powódka wraz z rodziną stawiała się dnia 18 sierpnia 2013 roku na lotnisku w S. w czasie umożliwiającym dokonanie odprawy przed wylotem. Kluczowe dla tych ustaleń były zeznania świadków, którzy podróżowali z rodziną powódki po (...) i towarzyszyli im w podróży lotniczej. Pomimo niewielkich różnic w

określeniu godziny przybycia na lotnisko w dniu odlotu ze S., wynikającej z upływu czasu od zdarzenia, świadkowie konsekwentnie wskazywali, że na lotnisko przyjechali wspólnie, na dwie, dwie i pół godziny przed odlotem, wspólnie stanęli do odprawy i w tym samym czasie podeszli do odprawy. O ile rodzina S. została odprawiona, to odprawa powódki trwała dłużej, podróżni nie mogli ustalić z jakiego powodu, w konsekwencji zamknięto im odprawę na lot. Treść informacji udzielonej przez faktycznego przewoźnika nie podważała tych zeznań, dlatego też przyjąć należało, że to z powodów leżących po stronie przewoźnika powódka i jej rodzina nie została wpuszczona na pokład, pomimo że do odprawy stawiała się o czasie, który powinien pozwolić na jej skuteczne przeprowadzenie i posiadała bilet uprawniający na lot. Pozwany nie wskazał także innych powodów, które mogłyby skutkować uzasadnioną odmową przyjęcia powódki i jej rodziny na pokład samolotu. Mając to na uwadze zasadnie Sąd Rejonowy uznał, że pozwana nie wykonała umowy o przewóz zawartej z powódką i na podstawie art. 471 § 1 k.c. w zw. z art. 474 k.c. ponosi odpowiedzialność za powstałą szkodę.

Skarżąca w apelacji nie kwestionowała pozostałych ustaleń faktycznych Sądu I instancji, tj. wysokości szkody i jej zakresu, dlatego też Sąd Okręgowy ustalenia te przyjął za niesporne i niekwestionowane w apelacji.

Pozwana w ramach odpowiedzialności kontraktowej zobowiązana jest do naprawienia szkody, którą stanowiły wydatki jakie ponieść musiała powódka by powrócić do kraju. Wydatki te (opłaty za nocleg w S., cena biletów lotu powrotnego następnego dnia, cena biletów kolejowych) są normalnym następstwem niewykonania umowy przez przewoźnika (art. 361 k.c.) i obciążają pozwaną (art. 471 k.c. w zw. z art. 363 § 1 i 2 k.c.)

Sąd Okręgowy za zasadny uznał natomiast zarzut naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 § 1 k.c. Powódka w piśmie z dnia 30 września 2013 roku (k-31) wezwała pozwaną do naprawienia szkody, wyznaczając (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. 21 dniowy termin na zapłatę dochodzonej kwoty. Z uwagi na to, że nie przedłożono do akt dowodu doręczenia pozwanej powyższego wezwania, przyjąć należało za bezsporne, że najdalej w dniu 15 października 2013 roku pozwana mogła zapoznać się z oświadczeniem powódki (e-mail pozwanej do powódki z dnia 15.10.2013 roku k-32). Od tej daty należało liczyć, wyznaczony 21 dniowy termin na wykonanie wezwania. Z upływem tego terminu (5 listopada 2013 roku) pozwana pozostawała w opóźnieniu, skutkującym zasadnością żądania odsetek ustawowych (art. 481 § 1 k.c.) Dlatego też w tym zakresie Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanej na rzecz powódki odsetki ustawowe od kwoty 4311,67 zł od dnia 6 listopada 2013 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo co do odsetek za okres od dnia 19 sierpnia 2013 roku do dnia 5 listopada 2013 roku.

W pozostałym zakresie, Sąd Okręgowy, oddalił apelację pozwanej jako bezzasadną, mając za podstawę art. 385 k.p.c.